Ն. 4001 1902 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24/6 ՅՈՒՆՎ. ՍԱԼԸ — 19բնձլ սահմ — 7 ՇԱՎԱԼ 1320 — 24 ԹԵՍՆՈՒՆԸ ԷՎԻԼ 1318

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթաստա իկի տէֆա եաքի ԶԱՐԵԼԷՆՊԻՀ վէ ՃՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ
կիրնէրի նէշր օրկանը

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده ی نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄՐԶԸՆ ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85, = 6 այլըղը 45 ղշ. արը։ = Բօսթա իւէրէթի պիզէ այլտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տրը։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Մինճի սահիֆէնին պէհէր սրբասը 5, Զնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սրբասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սրբասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆա աւրճ իսիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր. արը։

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։ = Իսարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԵԱՆ ԾՆՈՒՆԴԸ

Քրիստոնէութեան ծնողէն ամենէն փառաւորը, ամենէն վսեմը և ամենէն խորհրդաւորը՝ քսան դարերէ ի վեր նորէն անդամ մը ալ կը ցնցէ հոգիները բոլոր այն միլիոնաւոր ու միլիոնաւոր Քրիստոնեաներուն, որոնք հսկայ ծառի մը ճիւղերուն ու արմատներուն նման տարածուած աշխարհին մինչեւ ամենէն հեռաւոր անկիւնները, Քրիստոսի կը հաւատան, Քրիստոսը կը սիրեն, Քրիստոսով կ'ապրին, և որոնք իրենց այս սիրովը, հաւատքովը ու կեանքովը իսկ, մէկ սիրտ ու մէկ հոգի են, և կը կազմեն Քրիստոնէութեան այն անհուն Հօրը, որ իր ծագումին առեն տասներկու հաւատացեալներէ, տասներկու առաքեալներէ կը բաղկանար միայն։

Ու այսօր ամբողջ քրիստոնեայ աշխարհը կը ծնանի ամենասուրբ Ծննդեան յիշատակը այն խոնարհ Մանուկին, որ աղքատութիւնը կ'ընտրէր իրեն օթեւան, և որ աշխարհ կուգար միմիայն քարոզելու և չարչարուելու համար, և որ օր մը դէպ ի իրեն պիտի դարձնէր հիացումն ու սքանչացումը ամբողջ աշխարհի, իր բոլոր գիտուններովը ու իմաստասէրներովը մէկտեղ։

Օր մը պատմաբանը՝ որ դարերու պատմութիւնները կը պրպտէ ստեղծագործութենէն ի վեր, ատոնց մէջէն խմաստասիրութիւն մը հանելու անխոնջ յամառութեամբ, օր մը այդ մարդը՝ ո՛րչափ ալ անհաւատ ու անկրօն՝ համակ պատկառանքով ու պաշտումով մը կանգ պիտի առնէր այն Թուականին առջեւ, ուր աշխարհս մէկ կողմը, մսուրի մը մէջ կը ծնի աղքատ մանուկ մը։ Այո՛, կանգ պիտի առնէր չուարած, որովհետեւ մարդկային մտքի ըմբռնումներէ վեր է այդ Մանուկին կեանքը ու գործերը։ Եւ այսպէս է որ ըրաւ Ըռնան՝ Քրիստոնէութեան հայհոյիչը, որ սրբապղծութիւնը ունեցաւ պնդելու թէ Քրիստոս մարդ մը, պարզ մահկանացու մըն էր, թէեւ սակայն աստուածային մարդ մը ու աստուածային մահկանացու մը։ Ըռնան՝ իր ամբողջ կոյր անհաւատութեամբը հանդերձ, հիացաւ այդ էակին վրայ, էակ մը որ գաղափարներու ամբողջ յեղաշրջումը յառաջ պիտի բերէր և նոր կրօնք մը, նոր հաւատք մը պիտի սիրէր իր երկնային խօսքերովը։

Նոր էր արդարեւ այն վարդապետութիւնը զոր բերաւ Քրիստոս։ Անկէ առաջ ոչ ոք խօսած էր անոր պէս, ոչ ոք մտածած էր անոր պէս, և ոչ ոք գործած էր անոր նման։

Հեթանոսութեան թանձր քօղը տարածուած էր աշխարհի վրայ. Հռոմ ու Ելլադա՝ ցոփութեան ծայրայեղութեան մէջ թաղուած՝ կը դիմէին դէպ ի անդունդ այդ քաղաքակրթութեան բարձունքէն, ուր եկած էին դարերու ընթացքին մէջ։

Հռոմ՝ այն ժամանակուան տիեզերքին միակ ատպին մայրաքաղաքը, պերճ, փառաչուք ու յաղթական կեսարներու մայրաքաղաքը՝ խրախճանքներու մէջ էր և մարմարէ կուռքերը տակաւին իրենց շուրջը կը բոլորէին ամբոխին տգէտ դասակարգը։ Զարգացածները չէին հաւատար այդ կուռքերուն, որոնց ապուշ տիրապետութեան տապալումին ժամանակը մօտալուտ էր։

Ելլադա ունէր իր փիլիսոփաները՝ որոնք իրենց իմաստասիրութիւնները կը քաշկռտէին փողոցի փողոց, անվերջ հեգնութիւն մը տածելով այն Ողիմպոսին դէմ, որուն գոյութիւնը չէր մոռնար, և այն աստուածներուն համար, որոնք մարդկային ամէն ազատ ու գեղեցիկ կիրքերով շաղախուած էին։ Աթէնքի հրապարակները լեցուն էր այս իմաստասէրներով, որոնք իրենց ժամանակակիցներէն առաջ մտածելու յանդգնութիւնը կ'ունենային, առանց սակայն կարենալու լոյս սփռել այն խաւարին մէջ, որ կը սիրէր Ողիմպոսի աստուածներուն շուրջը։

Գերութիւնը տարածուած էր ամբողջ երկիրներու մէջ. մարդ մը հարիւրաւոր ու հազարաւոր գերիներ ունէր, որոնց կեանքը իր մէկ քմահաճոյքէն կախուած էր և զորս կրնար ծեծել ու սպանել, ինչպէս որ պիտի ջախջախէր իր մէկ առարկան։

Այդ գերիները մարդ չէին, ատոնք ստրուկներ էին միայն իրենց ծառայելու, իրենց կամքը կատարելու յատկացուած։

Կիները լոկ հաճոյքի առարկաներ՝ ամէն արհամարհանքի արժանի կը դատուէին երբեմն մարդոց կողմէ. կիները և գերիները՝ երկուքն ալ գրեթէ հաւասար ստոիճաններու վրայ կը գտնուէին։

Կեանքը, երջանկութիւնը և վայելքը հարուստին էր միայն։

Ու ամբողջ աշխարհին մէջէն կ'անցնէր մգլոտութեան չարաշուք հոտ մը, որ կարծես դուշակել կուտար թէ մօտ էր ժամանակը հին քաղաքակրթութեան տապալումին, որ ծնունդ պիտի տար կամ փոփոխման և կամ նոր քաղաքակրթութեան մը։

Եւ այն միջոցին Հրէաստանի մէկ անկիւնը կը ծնէր Քրիստոս։

Այդ Մանուկն էր որ պիտի հաստատէր այն նոր քաղաքակրթութիւնը, որ պիտի տիրէր հինին վրայ, և այդ Մանուկն էր որ նոր կեանք մը պիտի սփռէր հին աշխարհին, նոր կրօնք մը, նոր հաւատք մը, նո՛ր վարդապետութիւն մը։

Քրիստոս ծնաւ և արհամարհուած ու նախատուած աղքատները իրենց գերադոյն միխթարութիւնը գտան։

Քրիստոս ծնաւ և ծեծուած ու սպանուած գերիները լսեցին խօսք մը որ ոչ ոք արտասանած էր անկէ առաջ. «Դուք իմ եղբայրներս էք։» Օ՜հ, եղբա՜յր Քրիստոսի, եղբա՜յր Աստուածորդւոյն, եղբա՜յր երկինքներու Թագաւորին. ի՞նչ կար ասկէ աւելի անուշ ու սփոփիչ, որ կարենար ուղղուիլ խոնարհներուն, տարուկներուն, որոնք ասանկ բան չէին լսած։

Քրիստոս ծնաւ, և կիները դադրեցան ըլլալէ այն՝ ինչ որ էին Հռոմէական և Հելլենական հին քաղաքակրթութեան մէջ։

Կինը բարձրացաւ, իսկայացաւ, և յարգանք ու սէր սփռուեցաւ անոր շուրջը, որովհետեւ կինն մըն էր Աստուածորդւոյն մայրը։

Քրիստոս ծնաւ և Քրիստոնէութիւնը բերաւ իրեն հետ, երկինքի դուռները բացաւ ամէն հաւատացեալի առջեւ, հանդերձեալ կեանքի երանութիւնները պարզեց մեր առջեւ և հռչակեց, քարոզեց ու վարդապետեց թէ իր Հայրը Աստուած՝ մեր ամենուս ալ Հայրն էր։

Օ՜հ, օրհնեա՛լ ըլլայ անունը Անոր, որուն Ծնունդին երկնային յիշատակը կը ծանէ այսօր բովանդակ Քրիստոնեայ աշխարհը։

Ֆ.

Կ-ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴ ԱՌ, ԱՒԵՏԻՍ ԱՐՔ, ԱՐՓԻԱՐԵԱՆԻ ԽՈՏՈՐՋՈՒՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն)

Արհ. Փոխանորդը՝ յաւաջագոյն պատրաստուած յայտագրի մը համեմատ, սեպտ. 21ին Ճիճապաղ կ'իջնայ ի տուն Դերց. Զաքարեան Ստեփան Ծ. Վ.ին։ Հետեւեալ օրը Մայր եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Պատարագ մատուցանելէն յետոյ, ի միջօրէի Կախմղուա Թաղն գնաց և իջեւանեցաւ ի տուն Դեր. Գարագաշեան Յովսէփ Վ.ի։ Անդ Բշ. և Դշ. հանդիսաւոր Պատարագ և քարոզ խօսելով, երկրորդ օրն նոյն Թաղի պատկանեալ Ս. Աստուածածնի հռչակաւոր ուխտատեղին այցելեց։ Նոյն մատուռն գիւղէն 45 վայրկենի չափ հեռի՝ ելլոյ մը վրայ կը գտնուի։ Հոն հրաշագեղ պատկերին առջեւ իւր ուխտն ընելէն և թեմական Արհ. Վիճակաւորէն Ս. Պատկերին շնորհուած նեղոզութեանց կոնդակին մէջ իւր այցելութիւնն արձանագրելէն վերջ, Ս. Աստուածածնի պատկերին լուսանկարն հետը առած վերադարձաւ Կախմղուան։ Հոս հարկ է ի մէջ բերել թէ սոյն ուխտատեղին՝ Խոտորջրոյ ընդհանուր հասարակութեան յաճախեալ ուխտատեղին է։ Տարին առնուազն հարիւր Պատարագէն աւելի կը մատուցուի, և ուխտաւորաց խուռն բազմութիւն մը ամառ եղանակին գրեթէ ամէն օր, ի բաց առեալ տօներէն և ուրբաթ օրերէն, մասնաւոր և ընդհանուր ուխտաւորք անպակաս են։ Մէկ խօսքով Խոտորջրոյ հռչակեալ և պաշտելի Լուռն է։

Արհ. Այցելուն՝ սեպտ. 24ին Պատկի խորհուրդ մը կատարելէն զկնի, սեպտ. 25ին Վահանայ, 26ին Բեղուան, 27ին և 28ին Մէջին Թաղերը և 29ին Կիրակի օրն Վերի Խանդաձոր Թաղը այցելեց, և այս վերջին Թաղին մէջ հանդիսաւոր Պատարագ և Պատկի խորհուրդ մը կատարեց։ Սեպտ. 30ին ալ հոն մնալով, հոկտ. 1ին և 2ին Սունինց, և 3ին Կրման Թաղերը այցելեց. 4ին և 5ին վերադարձաւ ի Կիսակ, և հետեւեալ Կիրակի օրը Կիսակ Թաղի յանուն Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչայ նորակառոյց եկեղեցւոյ օծման հանդէսը փառաւորապէս կատարեց։ Սոյն սրբազան հանդիսին և արարողութեան ներկայ էին Խոտորջրոյ հօթը Թաղերու ամբողջ քահանայք և համայն հասարակութիւնը։

Այս առթիւ նորաշէն եկեղեցին արտաքոյ կարգի զարդարուած, և ամէն ինչ կարգ ու կանոնի մէջ էր, մանաւանդ ի պատիւ հանդիսակատար Արհ. Փոխանորդ Գերապայծառին համար պատրաստուած մեծածախս և սիրուն ամպհովանին՝ հանդիսականաց աչքերն կը շլացուցէր։ Առաւօտեան ժամը 3ին, Նորին Սրհիպատուութիւնը՝ եկեղեցւոյ կից գտնուող երիցարանին մէջ իւր ոսկեհուռն և չքեղ զգեստներով զգեստաւորելու ատեն, դպիրք ի դուռն «Խորհուրդ խորին» երգել սկսան, և յետոյ հոգեւորականաց խումբն ըստ նշանին արարողապետին՝ անմիջապէս կազմեց թափօրն և սկսան երգաբանութեամբ յառաջանալ դէպ ի Ս. եկեղեցին։ Երբ հասաւ թափօրը եկեղեցւոյ դուռը, «Ուրախ լեր Ս. Եկեղեցի» շարականով կատարուեցաւ օծման հանդէսն՝ որ ամենայն կատարելութեամբ տեւեց մի ժամ, և այնուհետեւ սկսաւ հանդիսաւոր Պատարագն, և յետ Ս. Աւետարանի ընթերցման՝ Նորին Սրբազնութիւնն ներբող մը խօսեցաւ՝ բնաբան առնելով թէ, «Ի՞նչ կը նշանակէ նիւթական և քարոյական եկեղեցիներն»։

Այս ներբողը ներկայից վրայ մեծ ազդեցութիւն ըրաւ։ Յետ աւարտման Ս. Պատարագին, Արհ. Գերապայծառը եկեղեցւոյ դուռն ելլելով, վասն կենաց Վեհ. Կայսեր Թուրքերէն մաղթանք մ'ըրաւ, չեշտելով Օգոստափառ Կայսեր հպատակասէր առանձնաշնորհութիւնքն և մեծամեծ հայրական բարիքները. յորդորեց նաեւ զամէնքն ընդ միշտ հաւատարմաբար և սիրտ սիրով կապուիլ նոյն բարեխնամ և մեծազօր Տէրութեան Գահոյից հետ։ Այս աղօթքին ամբոխը՝ երեք անգամ «Բատիշահըմ չօղ եաշա՜» աղաղակելով պատասխանեց։

(Շարունակելի)

ԽԱՐԲՈՒԹ

Խարբութան թարաֆըմզա եազըլըբղընա կէօրէ, Խարբութա ճէմաաթըմզ երքէք չօճուգլարը մէքթէպի՝ մահէլի մէրիասալըղընճա սարի օլընան հիմմէթ վէ ղայրէթ սայէսինտէ կիւնտէն կիւնէ իլերլէմէքտէ օլուպ, չակիրտան՝ լիսանը մատէրզաար վէ լիսանը բէտիի մէմլէքէթի սուրէթի լայըդէտէ թահսիլ իթիքատէն պաշդա, ֆիրանսըզճա լիսանտա տահսիլ օլուուգճա թէմէլեիզ իթիմէքտէ տիրլէր։ Հէլէ պու շակիրտանըն մէզհէպ վէ հիւնանի ատապ ու ախլէպագ տէրսլէրինէ մահթուպ տէրլճէքտէ էհէմմիյէթ վէրիլմէքտէ օլտուղու տախի մէհմունէն պիլտիրիլմէքտէ տիր։ Շէօյլէքի պու կիւն Խարբութա իչպու մէքթէպտէն եէթիշէն կէնճլէր, իլէրուտէ միւք ու միւէթէ ֆայտէլի զաթլար օլմագ իսթիտատընը հարիզ օլուպ, պու նէթիճէյի հասէնէ, կէրէք Իսլամ վէ կէրէք սահիր ճէմաաթլար էֆրատը թարաֆընտան պիլէ թագտիր իսիլմէքտէ տիր, վէ էկէրչի թէէսսիֆ օլունաճագ պիր չէյ վար թ-

սէ, մէրիսասալըգճա, վարիսաթը քեաֆիյէնին օլմամասընա մէպնի։ Խարբութատ վէ թեմին սաիր մահէլլէրինաէ աչըմըզ օլան մէքթէպլէրին տահա զիյատէ իլէրի կէօթիւրիւլէմէսի վէ հէնուզ մաթլուպ սուրէթաէ մէքթէպլէրի օլմայան եէրլէրաէ մէքթէպլէր աչըլամամասը պըր։

Պու մալիւմաթը եազմըզ օլան զաթպուրալարընը իչար իթտիքաէն սոնրա, Խարբութ մէրիսասը օլան վէ էլեկվմ չէհրիմիզաէ պուլունան Արհ. Սահիան Եպիս. Իսրայէլեանընն սէյահաթը վէ մահէլլի մէմուրիյէթինաէն զայպուպէթի՝ մահզա թեմինին քիլիսէլէրի վէ մէքթէպլէրի իհթիյաճաթընա համիյէթմէնատան նէզարէտաէ, մէտար արամագ իչին օլտուղու ճիհէթլէ, միւմայիլէյին իչպու մագսէտինաէ մուվաֆագ օլմասընը թէմէննի իյլէմիշ պիր։

*** Պալէատաէ զիքր իթտիկիմիզ Խարբութատ էրքէք չօճուգլար մէքթէպլինին սոն իւչ այլեգ իմթիհանը պու քէրրէ իճրա իսթիլէրէք, էն զիյատէ թէզատիւմ իթմիշ օլան չակիրտանընն իսիմլէրինի, քէնտիլէրինէ պիր թէշվիգ վէ տիկէր բէֆիդէլէրինէ հիւսնի միսալ օլմագ իւզրէ զիյրատէ պէյան իսէրիզ։

Պողոս Մ. Վարդանեան	(Ցինճի սընրֆտան)
Գրիգոր Մ. Վարդանեան	(Յիւնճիւ սընրֆտան)
Յովհաննէս Գանթարճեան	(Յիւնճիւ սընրֆտան)
Ռուբէն Արսլանեան	(Շնճի սընրֆտան)
Գրիգոր Լուսիկեան	(Լինճի սընրֆտան)

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԿՈՒՍԱՆԱՑ ԿԱՐԳԻ Ա. ՅՂՈՒԹԵԱՆ

Ի ԲԵՐԱ

Օր. Մարի Գասապեան՝ վարժարանիս ընդհանուր ուսմանց ընթացքը մասամբ մ՝աւարտելով և ի հրապարակական քննութեան 1902ամի յունիս 27ին առանձինն հարցքննուելով Քաջ հանդիսացած է, իսկ ձեռագործի, դծագրութեան և դաշնակի ճիւղերու մէջ կարի յառաջադէմ հանդիսանալով՝ ընծայագրի (Certificat) արժանացած է։

Այս ընծայագիրը՝ ուսումնասէր Օրիորդին յանձնուած է՝ վարժարանիս Ուսումնապետ Գերբ. Աբիկեան Յովսէփ Ծ. Վ. ին և մեր ստորագրութեամբը։

Կը վկայեմք միանգամայն թէ, վարժարանիս Օրագրութեանց մէջ ի բարի վարս՝ յոյժ գովելի արձանագրուած է միշտ այս աղնիւ Օրիորդը։

Մեծաւոր Մայր

ՄԷՃՄՈՒԱ.— Օր. Մարի Գասապեան՝ մէղքիւր մէքթէպին էն իլէրաէ թալիպաթընան օլուպ, զայրէթի, չալըշղանլըղը վէ հիւսնի ախլէագըյա, բէֆիդէլէրինէ ֆարիգ օլաճագ մէրթէպէտէ, հէր իլմ, հիւնէր վէ մալիւմաթտա քէսքլի թէրագգը իթմիշ, վէ թէրպիյէ ունէգաբէթիյլէ տէ մէքթէպին միւտիրէ վէ մուալլիմէլէրինին թէվէճճիւհիւնիւ գազանմըշ պըր։ Պաղը սէրվէթ վէ իգթիսար սահիպի ֆամիլիասաբը՝ եվլատլարը՝ սէրվէթլէրինէ կիւվէնէրէք, վէ բէտէր ու վալիտէլէրինատէն զիյատէ եիւզ պուլարագ, մէքթէպլիւք եօմիւրլէրինի կէվշէք սուրէթաէ կէչիրտիքլէրի, վէ սէնէլէրճէ մէքթէպտէ գալսալար, պիւյիւք պիր մալիւմաթ թահսիլ իթմէյէրէք, թէրքի մէքթէպ իյլէտիքլէրի հալտէ, Օր. Մարի Գասապեան՝ պու միսիլուլէրին պիւթիւն պիւթիւն մուղաիրի օլարագ, տէրսլէրինէ մունթազամէն ատվամ իյլէմէսի վէ հէր տէրստէ բէֆիդէլէրինատէն կէրի գալմագ չէօյլէ տուրսան, անէրի կէչմէյէ տէ ֆէվգէլատաէ չալըշմասը սայէսինաէ, իմթիհանլարընտա տալմա պիրինճիլիկի իհրազ իյլէմիշ, վէ պաղէատաէ միւնտէրիճ չանատէթնամէյի իհրազ իթմիշ պիր քի, քէնտիսինէ վէ ֆամիլեասընա պախսի չէրէֆ օլտուղընտան, մէնհուտնէն տէրճ իլէ, թէպրիքաթըմըզը պէյան իյլէրիզ։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԴՕՆԹ ԼԱՄՍՏՕՐՖ.— Բուսիա խարիճիէ նազիրը գօնթ Լամստօրֆ՝ Բէթրէսպուրկա վասըլ օլմուշ տըր։— Միւշարիլէյհէն, դարըշըգլըգլարընն էօնիւնիւ ալմագ իչին հէր կէօնա ճահատ զայրէթի իճրա իթմէսի խուսուսընը Պուլկարիսթան էմարէթինէ միւէսսիր սուրէթտէ թավսիէ իթմիշ օլատուղու թէէմին իսիլտիկի՝ Բարիսատէն ալընան պիր թէլէկրաֆտա իշար գելընմըշ տըր։ —Յունվար 4 թարիխիյլէ Բէթրէսպուրկատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նէզարէն, գօնթ Լամստօրֆ՝ արտ արտա վուգուս պուլան միւլագաթլարընն նէթիճէլէրինի Զար հաղրէթլէրինէ պէյան վէ իյգահ իյլէմիշ տիր։

ՖԱՍ ՄԷՕԷԼԷՍԻ.— Ֆաստա հալը հաղըր էլան վէխիմ օլուպ, Ֆաս սէֆիրլէրի զայէթ պէտպինանէ էֆքեարտա պուլունույօրլար։ Շայանը մէվսուգ մէնպատէն ալընան խապէրէ նէզարէն, պիր գաչ էճնէպի սէֆիրլէր, էղճիւմլէ Ինկիլթերրա սէֆիրի՝ քէնտի թէպաալարընն՝ թահթէլ հրթզ չէհրին խարիճինէ չըգարըլմասը իչին իգթիզա իտէն թէշէպպիսաթտա պուլունմալարընը՝ Ֆաստա մուդիմ քէնտի գօնսօլօսլարընա իսթար իյլէմիշէր տիր։

Թանճերտէն ալընան թէլէկրաֆլարա կէօրէ, ասըլար՝ պիր գաչ թօր գապթ իթմիշէր, վէ պիր չօգ էսիր թուսթմուշլար տըր։ Իքի նիզամ ֆըրգասը հէման քեամիլէն մահվ օլուպ, ասըլար՝ նիզամ ասաքիրինի Ֆաս չէհրինին գաբուլարընա գատար գօպամըշլար տըր։

Իսբանիա հիւքիւմէթի՝ Ֆաս օրտուսընն իլք մաղլուպիյէթ խապէրինի ալարընտա, Կէօթա, Մէլիլա, Շաֆարին վէ Ալիսիւնաս ատալարընտա պուլունան ասաքիրի մուհաֆազանն տէրհալ թահքիմ ղըլընմասը իչին, Անտալուզիատաքի իքինճի ֆըրգաի ասքէրիէյէ էմր վէրմիշ տիր։ Իսբանիա հիւքիւմէթի՝ իշպու մէսէլէսէ Ինկիլթերրա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրինին էֆքեարընը ան լամագ իսթէյիպ, պու խուսուսու քէնտի սէֆիրլէրինէ էմր ու թավսիէ իյլէմիշ տիր։

Իսբանիա զաղէթալարը՝ գրալ Ալֆօնսօ իլէ հարպիէ վէ պահրիէ նազիրլարը պէյնինատէ ճէրէյան իսէն միւլագաթա պիւյիւք էհէմմիյէթ վէրիյօրլար։ Եէնիսէն գարըշըգլըգլար ղուհուրինատէ հարէքէթէ հաղրը պուլունմադ իւզրէ, Ինֆանթա Իզապէլլա գրուաղէօրիւնատէն պաշգա, Մալակա, Ալժէզիրաս, Կէօթա վէ Մէլիլատա տիկէր հարպ սէֆինէլէրի հաղրը պուլունուրլաճագ տըր։

Մուխասէմաթը արթմագատա օլատուղը՝ Թանճերտէն ալընան սոն խապէրլէրտէն անլաշըլըէօր։ Էմիր՝ Ֆաս չէհրի միւթէպէրանընը ճէլալէ, մէյեուս օլմամալարընը իսթար իթմիշ, վէ նիզամ ասաքիրինին զալէպ իտէճէքլէրինի իֆատտ իյլէմիշ տիր։ Ասրլար՝ սու եօլլարընը քէսմիշ օլարգալարընտան, շէհիր սուսուզ գալմըշ տըր։ Թէլէկրաֆ մուխապէրաթը գաթթ իտիրմիշ տիր։ Ֆաս էհալիսի՝ իսեանդն մէսուլիյէթինի Ինկիլթերրանդն իւզէրինէ պրագրեօր։

Դեկտ. 22վէ 24 մուհարէպէլէրինտէ էմիրին իւչ ժէնէրալլարը թէլէֆ օլմուշ տուր։ Իւչ կիւնտէն պէրի թանճերտէքի ֆրանսըզ մէմուրլարը՝ Բարիզէ պէտպինանէ վէ միւսթաճէլ թէլէկրաֆլար չէքիւօրլար։ Իթալիա տէվլէթի տախի, Ֆասա պիր հարպ սէֆինէսի կէօնտէրէճէք տիր։

Թանճերտէն ճումա իրթէսի թարիխիյլէ ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պէլտէնին միւթէսարրըֆը՝ ճումա կիւնիւ Դապիլ աշիրէթլէրինին քեաֆֆէյի բէյիսլէրինի ճէլալ իտէրէք, քէնտիլէրինէ ահա տահրէլերատ եօլլարընը էճիյէթինէ մէսուլ օլատուգլարընը պիլտիրմիշ տիր։ Ինֆանթա Իզապէլլա նամ Իսբանիա գրուաղէօրիւ՝ Թանճերէ մուվասալէթլէ, պունդն գօմանտանը՝ հիւքիւմէթինին թալիմաթընը Իսբանիա սէֆիրինէ թէպլիգ էյլէմիշ տիր։

Լէպէրալ նամ Իսբանիա զաղէթասը՝ Ֆաս չէհրինին թէսլիմ օլատուղընը եազմըշ տըր։

Իլք էմրատէ Ֆաս սուլտանընա կիտէճէք օլան Ֆրանսա ֆիլոսը՝ 3 զըրհլը իլէ 3 գրուաղէօրատէն միւրէքքէպ օլուպ, պունլար չիմիրլիք, թուլօնատա եէյէճէք, քէօմիւր վէ մուհիմմաթ ալմագատա տըրըլար։

ՀԻՒԲՄՏԱՐԱՆ ԶԻՑԱՐԷԹԼԷՐԻ.— Զար վէ Զարիցա, յունվար սօնընտա Բօմայա վասըլ օլաճագլարը կիպի, միւշարէլէյհիւմայը միւթէսագբպ Ալմանիա իմբէրաթօրը տախի Բօմայա ազիմէթ իտէճէք տիր։

Ալմանիա վէլիի ահտը Զար թարաֆընտան Բէթրէսպուրկա տավէթ օլունմուշ օլատուղընտան, վէլիի ահտը միւշարիլէյհ՝ յունվարըն օրթալարընտա Բէթրէսպուրկա կիտէճէք տիր։

Պու սէյահաթատան մագսատ՝ Ալմանիա վէլիի ահտընը՝ պիր Բուսիա կրանտիւշէսիյլէ նիշանլանմասը քէյֆիյէթի օլատուղը թէէմին իտիլիյօր։ Բրէնս՝ Բէթրէսպուրկատան Տէրիսատէթ թարիգիյլէ ավտէթ իյլէյէճէք տիր։

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.— Բարիզ, 4 յունվ. Հասըլ օլան պիր իթիլաֆ մուճիպինճէ, էկէր իճապ իտէր իսէ, Ֆաս իշլէրինատէ Ֆրանսա, Իսբանիա վէ Ինկիլթերրա տօնանմալարը, ումումի պիր բլանա թէվֆիգէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

Բրէթօրիա 4.— Մ. Զէմպէրլէն պուրայա վասըլ օլուպ, խընճախընճ էհալի թարաֆընտան շիատէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

Լա Կուայրա 4.— Ալման ասաքիրի, պու սապահ, պիրա մուխալիֆէթ Բուէրթօ-Գապէլլո կէօմրիւկիւնիւ իշղալ իթմիշէր տիր։

Բարիս 4.— Հիւքիւմէթ՝ ատապ վէ ախլէագա մուղայիր թավիրլէրէ վէ նէշրիյաթա գարշը թէտապիրի շէտիտէի գանունիէ իթթիխազընա գարար վէրմիշ տիր։

Պահրիէ նազիրընը ըէճասը իւզէրինէ, ըէիսի ճիւմհուր՝ պաղը գապահաթլըլարընը ճէզալարընը թախֆիֆ իթմիշ, վէ մահքիւմ օլան 76 նէֆէր թայֆա սերպէոթ պրագըմըշ տըր։ — Այան մէճլիսի ինթիխապլարընտա, հիւքիւմէթ թարաֆտարլարը զալէպ իթմիշէր տիր։ Բէիսի վիւքէլա Մ. Դօնպ՝ իքի մահէլլատէն ինթիխապ օլունմուշ տուր։ Մ. Հանօթօ մաղլուպ օլմուշ տըր։

Պէլկրատ 4.— Ղազէթալարընը պիր գրամը՝ գապինէնին թէչքիլթընճա եազընտա թէպէտտիւլաթ տէ էմրին իւչ ժէնէրալլարը թէլէֆ օլմուշ տուր։ Իւչ կիւնտէն պէրի թանճերատէքի ֆրանսըզ մէմուրլարը՝ Բարիզէ պէտպինանէ վէ միւսթաճէլ թէլէկրաֆլար չէքիւօրլար։ Իթալիա տէվլէթի տախի, Ֆասա պիր հարպ սէֆինէսի կէօնտէրէճէք տիր։

Թանճերատէն ճումա իրթէսի թարիխիյլէ ալընան պիր թէլէկրաֆա նէզարէն, Հինտիլէր, գրալ Էտվարընը թաճ գուշանմա ըէսմի միւնասիպէթիյլէ Հինտիսթանընն Տէլհի չէհրինատէ գօնուլմուշ օլան 20 միլիոն ֆրանգ գըյմէթինատէթի միւճէվհէրաթը զասպ իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, մուվաֆագ օլմամըշլար տըր։

*** Զին հիւքիւմէթի՝ մալիւմ օլան հիւքիւմէթլէրէ թէէսիսէէսինէ պօրճը օլատուղը թազմինաթը յունվար թազսիթինի ալթուն էսաս իւզէրինէ թէսվիյէ իթմէք իսթէմիկինատէն, պու եիւզատէն պաղը միւշքիլաթ զուհուր իտէճէկը մէմուլ տըր։ Ամէրիգա ճիւմհուրիյէթի՝ պու խուսուսատա Զին հիւքիւմէթինի թէշվիգ իթմէքատէ տիր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Եարընն, Ս. Ծնունդ եօրթուսու օլատուղընտան, չէհրիմիզատէ պուլունան քիլիսէլերիմիզատէ, պու ագշամ մութանթան սուրէթաէ Խրուտ Զայնաւոր-Պատարագը թագտիս օլունաճաղը կիպի, եարընն տախի Ս. Ծնունդ Զայնաւոր-Պատարագը քէմալը շաշաա վէ միւքէմմէլիյէթլէ իճրա իսիլէճէք տիր։

Բիւթպ. Կ-Բաթրիգ Էմմանուէլեան Պողոս էֆ. հաղրէթլէրի՝ պու ագշամ Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինատէ հաղրը պուլունուպ, եարընն սապահ տախի Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինատէ Գուտտասը չէրիֆի թագտիս իյլէյէճէք տիր։

*** Պու կիւնքի թէվճիհաթ սրբասընատա կէօրիւլտիւկիւ վէճճէլ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի հուզուգ միշավիրի՝ միւթէպէրանը ճէմաաթըմզատան վէ Իտարէ մէճլիսի ազասընատան Գարտաշեան Յովհաննէս էֆ. եէ միւթէմայիզ բիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

Յովհաննէս էֆ.՝ սահիպի իգթիտար, լիյագաթ վէ իսթիդատէթ մէմուրիյնի տէվլէթի Ալիյէտէն օլուպ, սըպգաթ իտէն խըտէմաթը մէմատուհէսինին չու սուրէթլէ պիհագգ մաղհարը թագտիր պույրուլմասընատան տօլայը միւամիլէյին թանրեանալար մէմնուն օլատուգլարը կիպի, պիր տախի, պու վէսիլէ իլէ պէյանը թէպրիք վէ մէմնունիյէթ իյլէրիզ։

*** Ս. Յակոբ խասթախանէմիզ աթրպասընատան վէ Բաթրիգխանէմիզ Մէքթէպլէր գոմիսիօնը աղասընատան Տր. Յովհաննէս Ոսկեան էֆ.՝ Գօնիա վալիի ճէտիտի Թէֆվիգ պէյ էֆ. հաղրէթլէրինին թապիպի խուսուսիսի օլմասընը, պու կիւն, վալիի միշարիլէյհ իլէ պիրլիքտէ, պիր միւտատէթ իչին, չէհրի մէղքիւրլ միւթէվէճճիհէն Տէրիսատէթատէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

Միլլէթիմիզ միւթէպէրանընատան Իսթանպոլտա Պաղչէ-գաբուտա Մէրհամէթճեան էճզախանէսի սահիպի Յարութիւն էֆ. Մէրհամէթճեան՝ պիր միւտատէթէն պէրու տիւչար օլատուղու մուհիպ խասթէլիքտէն գուրթուլամայարագ վէֆաթ իթմիշ, վէ ղէվճէսիյլէ իքի նէֆէր եվլատընը, վէ պիրատէրի Արսէն էֆ. Մէրհամէթճեան իլէ հէմշիրէլէրինի վէ գայիմ բէտէրի Զիլբօշեան Սահակ էֆ. իլէ էնիշթէլերի Վասիլեան վէ Թօլատեան Յովսէֆ էֆ. լերի վէ սակր ազրատասընը միւսթաղրագը հիզմատ քէտէր իյլէմիշ տիր։

նուզ 48-49 չաղլարընտա վէֆաթը, զայեաթը միթէսիւֆէաէն տիր։

Ճէնազէ ալայը, պու կիւն սաաթ 5 բատտէլէրինտէ, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ սուբէթի միւքէմմէլէաէ իճրա իտիլիպ, պազը բէհապիյի իլէ բէք չօգ թապիպ վէ էճզաճըլար վէ միլլէթիմիզտէն վէ էճանիպտէն միւթէպէր զաթլար հազը պուլունմուշ, վէ պէրաի հիւրմէթ պազըլար թարաֆընտան գուրօնալար տախի կէօնտէրիլմիշ տիր։ Բահմէթ տուալարընդն իյֆասընտան սոնրա, հազրուն՝ միւմաիլէյհին պիրատէրիյլէ տիկէր ագրապասընա պէյանը թաազիյէթ իտիպ, պատէհու ճէնազէ, խայլի ագրապա վէ ահրպպա արաղալար իլէ բէֆագաթ իթտիքլէրի հալտէ, Շիչլի գապրիսթանընա նագլ իլէ, մագպէրէյի մախսուսընտա տէֆն իտիլմիշ տիր։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Գաստէմոնի վիլայէթի վալիսի Էնիս բաշա հազրէթլէրինէ բիւթպէի սամիէյի վէզարէթ թէվֆիհ վէ իհսան. Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի ըսթանբիսթիգ գալէմի միւտիրի Եազըճեան Ռոպէր էֆ. հազրէթլէրինէ պալէա, Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի Իսթինաֆ միւտտիրի ռումումիսի Տիրան էֆ. յէ ուլէա էվվէլի, Շէհիր էմանէթի մէճլիսի օրհնիէսի ազասընտան Օրմանմանեան Կոմիտաս էֆ. յէ ուլէա սանիսի, Պիթլիս վալի մուավինի Սմբատ էֆէնտիյէ միւթէմիզ բիւթպէլէրի թէվֆիհ. Սիվաս վիլայէթինտէ Քէօբրիւ գայմագամըզը՝ Գուրու-չայ գայմագամը Ալի Ղալիպ էֆ. յէ, Էրզրում վիլայէթինտէ Գուրու-չայ գայմագամըզը՝ Մէքթէպի Միւլքիյէյի Շահանէ մէէզունլարընտան Մէհէմմէտ Աֆիֆ պէյէ թէֆվիզ. Մագամը Շէյխ իլ Իսլամի միւսթէշարը Ապու էլ Գասիր Բաշիա վէ Իւսկիւտար միւթէսարրըֆը Համտի պէյ էֆ. վէր հազարաթընա Ենճի բիւթպէյէն Օսմանի նիշանլարը իհսան.

⁂ Խախամխանէ լիսանը օսմանի քեաթիպ մուավինի Մոիզ Լազար էֆ. յէ սալիսէ, վէ Անթաքիա Բում բաթրիգխանէսի պաշ քեաթիպի Հապիպ Քիւմին էֆ. յէ բապիա բիւթպէյէրի թէվֆիհ. Բուսիա տէվլէթի մէմուրլարընտան պազըլարընա միւխթէլիֆ բիւթպէյէրտէն Օսմանի վէ Մէճիտի նիշանլարը. Էտիրնէ խախամպաշը վէքիլի Ավրամ Սէմահէ էֆ. յէ Յիւնճիւ Մէճ., Խախամխանէ մէճլիսի բուհանիսի ազասընտան Սապաթայ Լէվի էֆ. յէ Յիւնճիւ Օսմանի նիշանլարը իհսան.

⁂ Սալթանաթը Սէնիէնին Լոնարա սէֆիրի քէպիրի Միւզիւրիս պէյ հազրէթլէրինէ բիւթպէի վէզարէթ թէվֆիհ վէ իհսան. Մալիէ թահսիլաթ իտարէսի միւմէիզի սանիսի Սամի վէ թահրիր վէ վէրկի իտարէի ումումիէսի թահրիրաթ չիպէսի միւմէիզի Խալիտ պէյլէրէ ուլէա սանիսի, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի հուգուգ միւշավիրի Յովհաննէս էֆ. յէ միւթէմիզ, վէ Սէնսի միւտիր մուավինի Վասիլ էֆէնտի իլէ, Թիւճարտան Ասատուր Համամճեան էֆ. յէ սանիէ բիւթպէլէրի թէվֆիհ. Էտիրնէ վիլայէթի մէրքէզ գայմագամլըզը՝ Տարը-տէրէ գայմագամը Սալիհ էֆ. յէ, Սէլանիք վիլայէթի մէրքէզ գայմագամլըզը՝ Քէշնէրէ գայմագամը սապրգը Սբրրի պէյէ, Գոսօվա վիլայէթի մէրքէզ գայմագամլըզը՝ Էշրէպ գայմագամը Նազըմ պէյէ, Եանիա վիլայէթի մէրքէզ գայմագամլըզը՝ Լօրոս գայմագամը Ապտ իւր Բահման պէյէ թէֆվիզ. Մէճլիսի մալիէ ազասընտան Ապտ իւր Բէզագ էֆ. իլէ քիթապիի սանիի հազրէթի Շէհրիյարի՝ ճէմիյէթի բուսումիէ ազասընտան Հասան Խալիտ պէյէ մուրասսա Մէճ., Մալիսմաթ վէ Սէրվէթ զազէթաբարը սահիպի իմթիյազը Թահիր պէյէ 1ենճի Օսմ., եավէրանը Շէհրիյարիտէն՝ մաէթի սէնիէ էրքեանը հարպիէսինէ մէմուր մրբիլիվա Սիւրէյեա բաշայա 1ենճի Մէճ., Իւսկիւտար ճիհէթի գօմանտան մուավինի՝ եավէրանը Շէհրիյարիտէն Ալի բաշայա 1ենճի Օսմ., էսվապիի սանիի հազրէթի Շէհրիյարի Իլիսա պէյէ 1ենճի Մէճ., Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի մէքթուպճը մուավինի Զիյա վէ Թիւճարտան Ասատուր Համամճեան էֆ. յէ Յիւնճիւ վէ Մաթպուաթը տախիլէ մէմուրլարընտան Բաղիպ պէյէ Կիւնճիւ Օսմ., վէ Բարիսէ պուլընան Ալիբէս Սարսագ պէյէ Ենճի Մէճ., Տէրիսաաէթ մէրքէզ գօմանտանը միւշիր Սաատէտտին բաշանը Ենճի քէրիմէսի իլէ Զապթիէ նազարը Շէֆիգ բաշանը հարէմի, վէ միւլքի վէ ասքէրի թէգաիւա սանտըգլարը նազարը վէ Մէճլիսի մալիէ բէյսինուրի պէյէն հարէմի իլէ կէլինի վէ Խաղինէի խասսասի Շահանէ միւսթէշարը Խալիս էֆ. նին հարէմի հանըմ էֆ. վէրէ 1ենճիՇէֆագաթ նիշանլարը. Շուրաի սէվլէթ Թանզիմաթ տարիէսի ազասընտան Թահիր, վէ Մապէյնի Հիւմայուն շիֆրէ քեաթիպլէրինտէն Հաճի Արիֆ պէյլէրէ ալթուն իմթիյազ, Իւսկիւտար ժանտարմա գօմանտանը էօմէր, Խասէքի գատընլար խասթախանէսի սէր թապիպի Ֆահրի, վէ թապիպ Սվնի պէյլէրէ կիւմիւշ իմթիազ միտալեալարը իհսան պույրուլմուշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Ինկիլթէրրա սէֆիրի վէ Եունան մասլահաթկիւզարը՝ տիւն Սատրազամ վէ Խարիճիէ նազարը հազարաթբյլա, վէ Իրան սէֆիրի տախի՝ Խարիճիէ նազարը հազրէթլէրիյլէ միւլազաթ իթմիշլէր տիր։

—Զըգան չարշէնպիհ կիւնիւ Աթինա Օսմանը սէֆիրի՝ Եունան խարիճիէ նազարընը վիյարէթլէ, պիր սաաթտան զիյատէ կէօրիւշմիւշ տիւր։ Էնտահ միւլազաթտա, ազտ օլունճաճ Օսմանը վէ Եունան թիճարէթի ահանամէսի հագգընտա միւզաքէրէ օլունմուշ տըր։

—Թիւրքիյա հիճրէթ իսկն մուհաճիրլէրին՝ նիզամէն մուայէն միւտաէթի խիթամ պուլտուգընտա ասքէրէ ալընմալարը թապիի օլտուղընտան, պու մուհաճիրլէրին խաքեան իթիքլէրի մահէլլէր իլէ թարիխի խաքեանլարընդն թաֆսիլէն պիլիրիմէսինին իգթիզա իտէնլէրէ թէպլիղի՝ Պապը Սէրասքէրիտէն Տախիլիէ նէզարէթինէ իշար օլունմուշ տըր։

—Պիլճիւմէ մուխտէրաթ վէ մուամէլաթտա լիսանը բէսմիի սէվլէթ օլան թիւրքճէտէն պաշդա լիսան գուլլանըլմասը՝ ումում Թէլէկրաֆ մէրքէզլէրինէ իշար իտիլմիշ տիր։

—Սէնէլէրճէ թահսիլ իտիլմէյէրէք, զիմմէթաէ պրազըլան, վէ վէֆաթ վուգուի իլէ թահսիլ օլունամաղ հալէ կէլէն թանզիմաթ վէ կազ բուսում պագայասընդն՝ սէպէպ օլանլարտան թազմինէն թահսիլինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Մէճճանէն միրուր թէզքիրէսի վէրիլմէք իւզրէ, ֆուգարատան օլմայանլարա իրմուխատէր վէրէն իսամ վէ մուխթարլար հագգընտա տէրհալ մուամէլէի գանունիէ իճրա իտիլէճէք տիր։

—Ճէմիյէթի թրպպիէնին ճումաա կիւնքի իճթիմանընտա Մ. Աբէրի՝ չէհրիմիզտէ թիֆօ խաստալըզընդն կիւնտէն կիւնէ աղալմագտա օլտուզընը, վէ մէզքիր խաստալըգ՝ պաշլըճա իչիլէն ֆէնա սուլարտան իլէրի կէլտիկի ճիհէթլէ, պիր զէմանտան պէրու մէզքիր խաստալըզընդ աղալմասը՝ չէհրիմիզէ կէթիրիլէն Քհաղըտխանէ սուլարընդն իչիլմէսի սաեէսինտէ իտուկինի պէյտան իյլէմիշ տիր։

—Բուսիանընդ Հապէշ սէֆիրի՝ պաշ քեաթիպիյլէ պէրապէր չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—Գարատաղ բրէնսի թարաֆընտան Մէքթէպի Սուլթանի միւտիրի Ապտիւր Բահման էֆ. յէ իթա օլընան 1ենճի բիւթպէտէն Բրէնս Տանիլօ նիշանընդն՝ միւշարիլէյհ թարաֆընտան գապուլ վէ իճազընտա թաալիգինէ միւսաաէտի սէնիէ էրզան պույրուլմուշ տըր։

—Պա իրատէի սէնիէ դըզբլ վէ սաիր խաստալըգլարընդ թէտավիսի իչին հէնի քէչի օլընան սէրօմ իլէ տիկէր խաստալըգլարընը սէրօմլարընը թէտգիգ իյլէմէք իւզրէ, պունտան իբի այ էվվէլ Ավսթրիա վէ Ալմանիա էնսթիթիւտէրինէ կէոնտէրիլէն Համիտիէ չօճուգլար խաստախանէսի թապիպլէրինտէն գայմագամ Սիւլէյման Նուրի պէյ, պու քէրրէ ավտէթ իյլէմիշ օլուպ, եազընտա մէզքիւր խաստախանէսէ գէրզբլ խաստալըզընա գարշը քէչի օլընան Մօզէր սէրօմէնը խթիհսալէ պաշլատագ տըր։

—Պահրիէ նազարը Հասան բաշա հազրէթլէրի՝ նամիզաճլըզը հասէպիյլէ բազար կիւնքի Մէճլիսի վիւքէլատա հազրը պուլունամամըշ տըր։

—Կէչէն կիճէ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինտէ, մասլահաթկիւզար Մ. Պարսթ թարաֆընտան պիր պալօ վէրիլիպ, պունտա Բուսիա, Բումանիա վէ Իսքանիա սէֆիրլէրի, Եունան մասլահաթկիւզարը, Գրէտի Լիսնէ պանգասը տիրէքթօրը Մ. Պլանշընէյ վէ սաիր միւթէպէրան հազրը պուլունմուշլար տըր։

—Ամալիէ նէզարէթինտէն Խրիսթիան ճէմասթլարը բուէսսայը բուհանիէսինէ կէոնտէրիլէն Թէզքիրէտ, քիլիսէլէրտէ, սէրիսօշլուղուն զարարլարը հագգընտա էհալիյէ վազլար. վէրիլէրէք, իշրէթտէն կէրի տուրուլմասընը իսթար վէ նասիհաթ իթմէլէրի իշար օլունմուշ տըր։

—Գօնիա մէարիֆ իտարէսի քիւթիւպ ու բէսսալ մուայիէնէ մէմուրլըզընա՝ վիլայէթի միւշարիլէյհա մէքթուպի գալէմի խիւլէֆասընտան Ֆահիգ, վէ Թէքէ սանճաղը քիւթիւպ ու բէսսալ մուայիէնէ մէմուրլըզընա տա, մահէլլի մէքթէպի խատիսի ճօղրաֆիա մուալլիմի Ֆիլիպ էֆ. էր թայիին օլունմուշլար տըր։

—Մալաթիա գըշլասընդն՝ 17,600 ղշ. մասրաֆլա թամիրինէ իրատէի սէնիէ սուտուր իյլէմիշ տիր։

—Ալմանիա սէֆիրի՝ բազար կիւնիւ Խարիճիէ նազարը հազրէթլէրինին գօնազընա կիտէրէք, միւլազաթ իթմիշ տիր։

—Բէսսի Տէրիսաաէթէ վէ պիլաաը սէլէսէ պուլընան արազի վէ էմլաքընդ 1317 սէնէսի զայէթինէ գատար օլան վէրկիլէրինին՝ սէնէի հալիէ դեկտեմբերի նիհայէթինէ գատար նըսֆընդն նագտէն վէ նըսֆը տիկէրինին՝ քիմին նամընա օլուբան օյսուն սէրկի վէ գուբօնլար պէտէլաթընտան մահսուպ սուբէթիյլէ, վէ յունվար իպթիտասընտան փետրվար նիհայէթինէ գատար 100ատ 60ընդն նագտէն վէ ֆարգընդն քէզալիք մահսուպ սուբէթիյլէ իսթիֆասը՝ սօն գարար միւղթէզասընտան օլուպ, մուամէլէի էվվէլիէ իչին թայիին օլընան միւտտէթին խիթամընա ազ պիր միւտտէթ գալմըշ օլտուղընտան, ասհապը էմլաքընդ՝ հիւքմի գարարտան իսթիֆատէ իյլէմէք իւզրէ, պու միւտտէթ զարֆընտա

ԹԱՏՐՈՆ ԳԱՏԸՆ

Իզիտոր.— Իլթիֆաթընըզա զիյատէսիյլէ թէչէքքիւր իտէրիմ, լաքին էյի գատընլըգ սըֆաթընը ալմըշ օլան վալիտէմին պէօյլէ կիւզէլ տէլիգանլըլար իլէ միւնասէպաթը պուլունտուղընը պիլմէյօրտում։ (Իզիտոր՝ սօն սէօզլէրի պիր ազ իսթիհզա իլէ սէօյլէտի։) Անճագ, սիզի թանըմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմատըզմտան տօլայը թէաճճիւպ իտիեօրում... զիրա վալիտէմ՝ պէնի քէնտի տօսթլարընա թանըթմայը ատէթ իթմիշ տիր։

Բառուլ, Իզիտոր Բէբէնին խաթիռզաքեարի թավը ու լիսանը սէպէպիյլէ կիւլիւմսէմէսինի թուսթատաը։ Պու տէլիգանը՝ Բարիզին ճին կիպի ագբլը, նամուսը վէ էֆքեար ու միւլահազալարընը պիլա բէրվա սէօյլէյէն, վէ Վիկթոր Հիւկօնըն թապիրինճէ Կավրոչ թէամիյէ օլուհան տէկիգանլըլարընտան իտի։

Բառուլ.— Միւսիւ Իզիտոր, էկէրչի հէնուզ թարաֆընըզտան թանըմագ չէրէֆինէ նայիլ օլամատըմ իսէ, սէպէպի չուալը քի, վալիտէնիզի տահա եէնի թանըտըմ. իլք տէֆա օլարագ իւչ հաֆթա էվվէլ կէօրտիւմ։

— Հա՛, չիմտի անլատըմ, — տէտի Իզիտոր՝ մէմնունիյէթ ալէամէթի օլմագ իւզրէ, իբի էլինի պիրիպիրինէ վուրարագ, — էվվէթ, էկէր եանըլմայօր իսէմ, սիզ՝ մատմազէլ Մարսէլէ ալէագատար օլան բրէնսինիզ. (վալիտէմ՝ հէր հալտէ սիզի կիզլի պիր բրէնս մագամընտա կէօրմէք իսթէյօր։) լաքին ումարըմ քի, մատմազէլէ օլան թէվէճճիհինիզ՝ խալիսանէ պիր մագսէտէ տիր. էկէր էօյլէ տէյիլ իսէ, բրէնս տէյիլ ա, տահա նէ օլանընը, ատի պիր նամուսընը մագսմընտա սիզի պասթօն ալթընտա էզէրիմ։

Բառուլ.— (պու տէլիգանլընդն սէրպէսթճէ, ֆագաթ գապաճա սուբէթի իֆատէսինտէն խօշլանարագ.) Պու հիսսիյաթընը՝ համիյէթինիզի, ուլուվը ճէնապընը խսպաթ իտէր. անճագ սիզի թէէմին իտէրիմ քի, միւսիւ Իզիտոր, մատմազէլ Մարսէլ հագգընտաքի թէվէճճիհիմ՝ հիւմի՝ հիւմնի նիյէթ վէ խալիսէթլէ տիր։

— Էկէր էօյլէ իսէ, — տէյի պէյտան իյլէտի Իզիտոր Բէբէն՝ մահզունէն, — սիզէ ֆէնա պիր խապէր վէրէճէյիմտէն տօլայը թէէսսիֆ իտէրիմ։

— Մատմազէլէ պիր ֆէլաքէթ մի վագը օլտու։

— Պիչարէ վալիտէսի՝ պու կիւն էօյլէտէն սօնրա վէֆաթ իթտի։

Պու խապէր՝ Բառուլա եըլտըրըմ կիպի թէէսսիր իյլէտի։

Սահիհէն իշպու հիքեայէ՝ միւէսսիր պիր սուբէթ քէսպ իթմէյէ պաշլատը։

Բառուլ, զաթէն գալպը չէֆիգ վէ բահիմ սահիպի օլտուղունտան, օլ կէնճ գըզըն տիւշար օլտուղու եէնի ֆէլաքէթի իշիթտիկինտէ, հագգընտաքի թէվէճճիհ վէ մուհատպէթի պիր դաթ տահա արթտը։ Իմտի, եավաշ սէյլէ, — Զէվալլը՛, զէվալլը՛ գըզճըղազ, տէտի, վէ պու իֆատէսի՝ օլ գատար խալիսանէ թէէսսիրլէ իտի քի, մատատ Բէբէնին օղլու տախի միւթէէսսիր օլարագ, ֆէյլէսօֆանէ,

— Էվվէթ, պու ալէմտէ էօյլէ պիչարէլէր վար տըր քի, լայըգ օլմատըգլարը հալտէ, պէտպախթըգտան, ֆէլաքէթտէն գուրթուլամազլար, տէյի պէյտան իյլէտի։

Բառուլ.— Շիմտի մատմազէլ Մարսէլ, էօլիւնիւն եանընտա եալընը՞զ մը տըր։

— Վալիտէմ՝ մատմազէլին բէֆգաթընտա տըր։ Ամ, եարտըմ իթմէք վէ խասթանընն եախօտ էօլիւնիւն եանընտա պէքլէյէմէք իչին ատէմ էքսիք տէյիլ իտի, չիւնքի պու գատընլար՝ մահէլլէմիզտէ հէր քէսին հիւրմէթինի գազանմըշ տըրլար. լաքին մատմազէլ Մարսէլ՝ քէնտիսի իչին քիմսէնին բահաթսըզ օլմասընը խթէմէտի. անճագ Մ. Կովէն իլէ վալիտէմ՝ սօնունա գատար խասթանընն եանընտան այրըլմատըլար։ Պիչարէ խասթա իսէ, անլէրտէն պաշգա քիմսէյի եանընա գապուլ իթմէտի... Ամ, միւսիւ, զէվալլը գըզճըղազընը տիւշար օլտուղու պու ֆէլաքէթ՝ բէք պիւյիւք տիւր։

Բառուլ ատ ֆիլէրթ, խաթրէսի գալպինի վէ ֆիքրինի իշղալ իթմիշ օլան օ պէտպախթ գըզա նէ սուբէթլէ եարտըմ իտէճէկինի պիլմէյէրէք, պէյքի պիր ֆայէսի օլապիլիր միւլահազասըյլա, պիր ան էվվէլ տօսթունընն եանընա կիթմէք իւզրէ։

— Պէն՝ տօսթում Ժագ Կովէնի կէօրմէք իւզրէ եօգարը չըգայօրում. էկէր

Խալինէի ճէլիլէյ միւրաճաաթ խլէմէլէրի իսթար վէ իլան օլունուր։

—Գոսօվա վիլայէթի ժանտարմա ալայը իչէ բօլիս հէյկէթինին թէնսիգաթընա պաշլանմըշ, վէ լաղըմ օլան չարթլարը հարիզ օլարագ թալիպ պուլունանլարըն՝ մագամը վիլայէթէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունմուշ սրը։

—Գոսօվա վէ Եանեա վիլայէթլէրինճէ տէ մէրքէզ գայմագամլըղը թէչքիլ օլունարագ, իչէ պաշլանմըշ սրը։

—Սաիր Ռումէլի վիլայէթլէրինա օլտուղու կիպի, Եանեա վիլայէթինճէ տախի էմվալը ումումիէտէն 100ա է 5ինին՝ պուայըն իպթիտայընտան իթիպարէն Զիրաաթ պանգալարընա թէսլիմի՝ իճապ իտէնլէրէ էմր օլունմուշ սրը։

—Զաթը հաղրէթի Բաասիշահիյէ Ալմանիա իմպէրաթօրը թարաֆընտան հէտիյէ վէրիլմիշ օլան 7ակ. սանթիմէթրօ չաբընտաքի չաբուգ աթէշլի թօք՝ մօտել իթթիխազ օլունարագ, Թօքհանէ տէօքմէխանէսինտէ պա իրատէի սէնիէ իմալ իտիլմիշ օլան 18 գըթա չաբուգ աթէշլի թօբլարըն թէճրիպէսի՝ Զաթալճաա թօբճը զապթանընտան միւրէքքէպ պիր գոմիսիոն մարիֆէթիյլէ իճրա գըլընաճագ սրը։

—Ֆէրիտ բաշա հաղրէթլէրինին թաթը ռիասէթինտէ պուլունան Ռումէլի վիլայէթլէրի գոմիսիոնը, ճումաա իրթէսի կիւնիւ թէքրար իճթիմա իթմիշ սիր։

—Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան պու քէրրէ պաղը ռիճալ վէ մէմուրիյնի տէվլէթի Ալիէյէ աթիտէքի նիշանլար վէրիլմիշ սիր։

Շէհիր էմինի Բըվան բաշա հաղրէթլէրինէ՝ էկլ Պլան նիշանը։

Թահրիրաթը խարիճիէ քեաթիպի Նուրի պէյ, Թրապիզօն վալիսի Դաաբի պէյ, Թիւֆէնկիի հաղրէթի Շէհրիյարի Ահմէտ Ճէլալէտտին բաշա, Ըսթապլը ամիրէ միւտիրի Ֆահիգ բաշա հաղարաթընա՝ Սէնթ Ան նիշանընըն Ենճի ռիւթպէսի։

Տախիլիէ միւսթէշարը Ֆուատ պէյ, Շուրաի տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսի ազասընտան Ռէճէպ պէյ, Խարիճիէ նէզարէթի գալէմի մախսուս միւտիրի Եուսուֆ Ֆրանգօ պէյ, Տախիլիէ էվրագ միւտիրի Ալի Հայտար պէյ, Դուատը շէրիֆ միւթէսարրըֆը Քեազիմ պէյ հաղարաթընա՝ Սէն Սթանիսլաս նիշանընըն Ենճի ռիւթպէսի։

Սէր քիլարի Օսման, սէր սուլիման Ալի, Մէքթուպիի խարիճիէ մուհիմմէ միւտիրի Ռէուֆ, Մաղէնի Հիւմայուն քեաթիպլէրինտէն Հագգը, Խարիճիէ նէզարէթի էվրագ միւտիրի Ճէմալ, Թահրիրաթը խարիճիէ էվրագ միւտիրի Հասան Մահիր, Պէյրութ ռուսումաթ նազիրը Ահմէտ Քեամիլ, Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի ֆէնն միւշավիրի Բայիֆ պէյէր հաղարաթընա Դուատը շէրիֆ միւթէսարրըֆլըղը ումուրը էճնէպիէ միւտիրի Պէշարա էֆ.յէ՝ Սէն Սթանիսլաս նիշանընըն մարլագ Ենճի ռիւթպէսի։

Տիկէր պաղը մէմուրլարա Սէն Սթանիսլաս նիշանընըն Ենճի վէ Սէնթ Ան նիշանընըն Ցիւնճիւ ռիւթպէլէրի։

Մաթպուաթը սախիպէ մէմուրլարընտան Եօրկի Ֆէթհի Իքթասիս պէյ իլէ Զիրաաթ նէզարէթի ըսթանթիսթիգ մէմուրը Սիւրմէլեան Արտաշէս իֆ.յէ վէ սիկէր պաղը մէմուրիյնէ Սէն Սթանիսլաս նիշանընըն Ցիւնճիւ ռիւթպէսի։

—Բաղար իրթէսի կիւնիւ Իրան սէֆարէթխանէսինտէ, Իրան մէքթէպիյլէ խասթախանէսի մէնֆաաթընա իճրա օլընան գօնսէր, սուրէթի միւքէմմէլէտ իճրա իտիլմիշ, վէ պունտա պաղը սէֆիրլէր իլէ սահիր միւթէպէր զաթլար վէ ֆամիլիալար հազըր պուլունմուշլար սրը։

—Թիւֆէնկիի հաղրէթի Շէհրիյարի Ահմէտ Ճէլալէտտին բաշա հաղրէթլէրինէ իհտա իտիլմիշ օլան Ենճի ռիւթպէտէն մէղքիւր Սէնթ Ան նիշանընը՝ Ռուսիա սէֆարէթինին պաշ թէրճէմանը Մ. Մայզոֆ՝ ճումաա իրթէսի կիւնիւ բաշի միւշարիւէյին գօնաղընա աղիմէթլէ, թէսլիմ իյլէմիշ սիր։

—Ագսէրայ բօլիս մէրքէզի սէր գոմիսէրի Հասան Պասրի պէյ՝ Դաաբքէօյ սէր գոմիսէրլիկինէ, վէ Դաաբքէօյ բօլիս սէր գոմիսէրի Ֆախրէտտին պէյ տէ՝ Ագսէրայ բօլիս սէրգոմիսէրլիկինէ թայինին գըլընմըշլար սրը։

—Եաֆատա չէնտ կիւնտէն պէրու գօլէրատան էսէր կէօրիւլմէմիկի, վէ ռումի դեկա.ին 22ինճի կիւնիւ իսկէնտէրիէտ գօլէրատան 1 վուգուաթ վէ 1 վէֆաթ օլտուղը՝ մահէլէրինտէն իշար գըլընմըշ սրը։

—Պէնտէր Ասպաստա կիւնտէ 10-15 գատար գօլէրա վուգուաթը օլտուղընտան, օրատան կէլէնլէրին՝ մուայէէն թէհաֆֆիւզխանէլէրատէն պիրինտէ 10 կիւն, վէ Մամամէրէ տախիլ օլտուղը հալէ, Պասրա քէօրֆէզինտէ վէ Շաթէլ Արապտա քեային տիկէր Իրան իսկէլէլէրինտէն կէլէճէքլէրին տախի 5 կիւն գարանթինայա թապի օլմալարընա՝ Մէճլիսի սրհհիճէ գարար վէրիլմիշ սիր։

Գըրմըզը տէնիզտէ Լօհէյա իլէ Մօխա սէվահիլինտէն կէլէնլէրէ գարշը գօնուլմուշ օլան 5 կիւն գարանթինա՝ թիբթիսիմուամէլէսիյլէ պիրլիքտէ 24 սաաթա էնտիրիլմիշ սիր։

—Պապը Սէրասքէրի էրքանը հարպիէյի ումումիէ տաիրէսինէ մէմուր Ամլի բաշա՝ Ալիամիլ, պաղը մուալիճէլէր իլէ քէնտիսինի այտրմ, լաքին վիճուտ՝ էլէմ ու քեատերլէրտէն թէմամիյլէ խարապ օլմուշ օլտուղընտան, եաշամասընա իւմիտ գալմասըղընը՝ պաղը թանզիմաթը ֆէնենիէ իլէ անլատրմ։ Եիւրէկի՝ սայքի ինճէ պիր իրլիք իլէ պաղը օլտուղընտան, եաշամասը իչին միւճիզէլէր լազըմ իսի։ Թէմամ սէքիզ կիւն, պիչարէյի պագան թապիպ իլէ պէն, եաղընը թիւքէնմիշ օլմասը սէպէպիյլէ սէօնմէք իւզրէ պուլունան լամպայը էէնիտէն ճանլանտըրմագ իչին, էլատէն կէլէնի եարտրգ, լաքին պիթիւն սայ ու ղայրէթլէրիմիզ պօշա կիթտի, վէ պու տէֆա տախի ֆէնոը թըպպ՝ մաղլուպ օլտուղընը իդրարէ մէճպուր օլտու։

Ժագ Կօվէն՝ պու սէօզլէրի նէվիմա թէէսսիւֆլէ պէյան իթտի։

Մէրգումըն՝ ֆէնոի թըպպը էէնի էէնի քէշֆլէրինէ էմնիյէթի օլտուղը կիպի, պու ճիհէթէ պիզզաթ տախի ֆէվգէլատէ չալըշմասըյա պէրապէր, օլ պապատէքի էմնիյէթի ճահիլանէ օլմայրպ, նիչէ ալիմ վէ հաղրդ թապիպլէր միսիլու, ֆէնոի մէղքիւր՝ իւլում վէ ֆինունը ինանիլմէյէն օլմասընա մէպնի, սէմէրէլէրի՝ քէնտիսի կիտիպ, պաղը մուալիճէլէր իլէ քէնտիսինի այտրմ, լաքին վիճուտ՝ էլէմ ու քեատերլէրտէն թէմամիյլէ խարապ օլմուշ օլտուղընտան, եաշամասընա իւմիտ գալմասըղընը՝ պաղը թանզիմաթը ֆէնենիէ իլէ անլատրմ։ Եիւրէկի՝ սայքի ինճէ պիր իրլիք իլէ պաղը օլտուղընտան, եաշամասը իչին միւճիզէլէր լազըմ իսի։ Թէմամ սէքիզ կիւն, պիչարէյի պագան թապիպ իլէ պէն, եաղընը թիւքէնմիշ օլմասը սէպէպիյլէ սէօնմէք իւզրէ պուլունան լամպայը էէնիտէն ճանլանտըրմագ իչին, էլատէն կէլէնի եարտրգ, լաքին պիթիւն սայ ու ղայրէթլէրիմիզ պօշա կիթտի, վէ պու տէֆա տախի ֆէնոը թըպպ՝ մաղլուպ օլտուղընը իդրարէ մէճպուր օլտու։

Ժագ Կօվէն՝ պու սէօզլէրի նէվիմա թէէսսիւֆլէ պէյան իթտի։

Մէրգումըն՝ ֆէնոի թըպպը էէնի էէնի քէշֆլէրինէ էմնիյէթի օլտուղը կիպի, պու ճիհէթէ պիզզաթ տախի ֆէվգէլատէ չալըշմասըյա պէրապէր, օլ պապատէքի էմնիյէթի ճահիլանէ օլմայրպ, նիչէ ալիմ վէ հաղրդ թապիպլէր միսիլու, ֆէնոի մէղքիւր՝ իւլում վէ ֆինունը ինանիլմէյէն օլմասընա մէպնի, սէմէրէլէրի՝ քէնտիսի

—Գարատէնիզակ պարայա տիւնիկլինին էվվելճէ եաղմըշ օլտուպումը Պարթինոն նամ եէնան վաբօրընը զարդ օլտուպ, վէ իչինտէքիլէրատէն 20 քիշինին պօղուլտուպը՝ ալընան սոն թէլէկրաֆլարատան անլաշըլմըշ սրը։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1902 Սեպտեմբեր 30 Պիլանչօսու

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Օսմ. Լր.
Էսհամ—Սէրմայէտէն ախզ օլունմամըշ էսհամ	5,500,000
Սանադգ { Իսթանպօլտա	1,462,893 08
Սանադգ { Շեիսպէլէրտէ	557,507
Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վէ Ալման տէվլէթ էսհամը	1,474,923 67
Ալընան տիկէր թահվիլաթ	2,363,266 13
Ճըզատանտա գամպիօլար	1,407,126 42
Խազինէի Հիւմայունէն հիսապաթը ճարիէսի	2,311,667 88
Միւսթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	2,956,255 78
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ	4,214,188 64
Էմլաք վէ էշիա	284,269 48
Միւթէնէվիա	93,739 41
	22,625,837 49

ՏԻՒԵՈՒՆԱԹ

	Օսմ. Լր.
Սէրմայէ	11,000,000
Թէտավիւլատէքի պանգնոթ	1,174,189
Էօտէնէճէք գամպիօ	1,441,305 91
Մուայէէն վատէզի տէբօզիթօ	1,356,559 32
Միւսթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	6,412,752 04
Էօտէնէճէք թէմէթթիւ	18,939 53
Իհթիսաթը նիզամիէ	807,163 94
Միւթէնէվիա	414,927 75
	22,625,837 49

Ասլընա մուրապրգ օլտրդը բաստիգ օլունը

Մուհասէպէ միւտիրի — Օ. ՊՐԱՆՏ

Միւտիր մուավինի — Միւտիրի սամամի

ՎԱԼԹԷՐ ՄԱԼԹԱՍ — Կ. ՕՊՈՒԱՆՕ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ իտարէխանէլէրի՝ եարընքի չարչէնպիհ կիւնիւ Ծնունդ օլմագ միւնասիպէթիյլէ թաթիլ օլունաճագլար սրը։

ՖՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ իտարէխանէլէրի՝ եարընքի չարչէնպիհ կիւնիւ Ծնունդ օլմագ միւնասիպէթիյլէ թաթիլ օլունաճագլար սրը։

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհամը ումումի	Ղշ. 31 28
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	Ֆր. 118

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅՏԱՆ

Խալինէի ճէլիլէյ միւրաճաաթ խլէմէլէրի իսթար վէ իլան օլունուր։

—Գոսօվա վիլայէթի ժանտարմա ալայը իչէ բօլիս հէյկէթինին թէնսիգաթընա պաշլանմըշ, վէ լաղըմ օլան չարթլարը հարիզ օլարագ թալիպ պուլունանլարըն՝ մագամը վիլայէթէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունմուշ սրը։

—Գոսօվա վէ Եանեա վիլայէթլէրինճէ տէ մէրքէզ գայմագամլըղը թէչքիլ օլունարագ, իչէ պաշլանմըշ սրը։

—Սաիր Ռումէլի վիլայէթլէրինա օլտուղու կիպի, Եանեա վիլայէթինճէ տախի էմվալը ումումիէտէն 100ա է 5ինին՝ պուայըն իպթիտայընտան իթիպարէն Զիրաաթ պանգալարընա թէսլիմի՝ իճապ իտէնլէրէ էմր օլունմուշ սրը։

—Զաթը հաղրէթի Բաասիշահիյէ Ալմանիա իմպէրաթօրը թարաֆընտան հէտիյէ վէրիլմիշ օլան 7ակ. սանթիմէթրօ չաբընտաքի չաբուգ աթէշլի թօք՝ մօտել իթթիխազ օլունարագ, Թօքհանէ տէօքմէխանէսինտէ պա իրատէի սէնիէ իմալ իտիլմիշ օլան 18 գըթա չաբուգ աթէշլի թօբլարըն թէճրիպէսի՝ Զաթալճաա թօբճը զապթանընտան միւրէքքէպ պիր գոմիսիոն մարիֆէթիյլէ իճրա գըլընաճագ սրը։

—Ֆէրիտ բաշա հաղրէթլէրինին թաթը ռիասէթինտէ պուլունան Ռումէլի վիլայէթլէրի գոմիսիոնը, ճումաա իրթէսի կիւնիւ թէքրար իճթիմա իթմիշ սիր։

—Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան պու քէրրէ պաղը ռիճալ վէ մէմուրիյնի տէվլէթի Ալիէյէ աթիտէքի նիշանլար վէրիլմիշ սիր։

Շէհիր էմինի Բըվան բաշա հաղրէթլէրինէ՝ էկլ Պլան նիշանը։

Թահրիրաթը խարիճիէ քեաթիպի Նուրի պէյ, Թրապիզօն վալիսի Դաաբի պէյ, Թիւֆէնկիի հաղրէթի Շէհրիյարի Ահմէտ Ճէլալէտտին բաշա, Ըսթապլը ամիրէ միւտիրի Ֆահիգ բաշա հաղարաթընա՝ Սէնթ Ան նիշանընըն Ենճի ռիւթպէսի։

Տախիլիէ միւսթէշարը Ֆուատ պէյ, Շուրաի տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսի ազասընտան Ռէճէպ պէյ, Խարիճիէ նէզարէթի գալէմի մախսուս միւտիրի Եուսուֆ Ֆրանգօ պէյ, Տախիլիէ էվրագ միւտիրի Ալի Հայտար պէյ, Դուատը շէրիֆ միւթէսարրըֆը Քեազիմ պէյ հաղարաթընա՝ Սէն Սթանիսլաս նիշանընըն Ենճի ռիւթպէսի։

Սէր քիլարի Օսման, սէր սուլիման Ալի, Մէքթուպիի խարիճիէ մուհիմմէ միւտիրի Ռէուֆ, Մաղէնի Հիւմայուն քեաթիպլէրինտէն Հագգը, Խարիճիէ նէզարէթի էվրագ միւտիրի Ճէմալ, Թահրիրաթը խարիճիէ էվրագ միւտիրի Հասան Մահիր, Պէյրութ ռուսումաթ նազիրը Ահմէտ

վալիտէնիզին պիր իհթիյաճը օլուր իսէ, պիզէ խապէր վէրին, տէյիպ, դաբուճընընն օտասընտան տիշարը չըգտը։

Իզիտոր.— Բէք էյի միւսիւ. մատմազէլ Մարսէլէ խըզմէթ իթմէք իչին, քէնտիմի աթէշէ եախօտ սույա աթմայա հաղըրըմ։

Բառլ, պու սաֆտէրուն կէնճին իպրազ իթտիկի ֆէսաքեարլըգտան տօլայը մէնֆնուն օլարագ, տօսթունընն արարթըմանընա չըգտը։

Ժագ Կօվէն, տաիրէսինին դաբուսընը աչտըղընտա, պու իլքի կէնճլէր՝ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէյէրէք, սուրէթի սամիմանէտէ թօգալաչտըլար։

Զանն իտէրսինիզ քի էօլիւմ՝ իչպու էվլի թէմամիյլէ եաս ու մաթէմ իչինտէ պրագմըշ իտի։

Պու նակէհանի վէ զալիմ ֆէլաքէթ ղէմանընտա պիր թագըմ պօշ սէօզլէր՝ ատէթա հալ ու մէվգրին խարիճինտէ միւնասիպէթսիզ պիր միւքեալէմէ օլաճաղընտան, մէրգումլար՝ պիր միւտատէթ սէօզ սէօյլէմէյէրէք տուրտուլար։ Նիհայէթ Ժագ Կօվէն, տէրքեար օլան սիւքիւնէթիյլէ,

— Աղիզիմ Բառլ, մատմազէլ Լըվասէօրիւն տիւշար օլտուղու տէհշէթլի ֆէլաքէթտէն խապէրտար օլտուղունըզը՝ սիզի կէօրիւր կէօրմէզ անլատրմ, վէ գալպինիզին նէ տէրէճէ էյի օլտուղընը պիլտիկիմ իչին, իչպու ֆէլաքէթին սիզի ֆէվգէլատ միւթէէսսիր գըլտըղընա թէսճիւպ իթմէմ, տէտի։

Բառլ.— (կիղլէյէմէտիկի պիր թէէսսիրի ազիմ իլէ.) Էվվէթ, ասօթուս, պու պապատ եանըլմայօրսունըզ. պիչարէ գատընընն վէֆաթը՝ թարիֆ օլունմազ տէրէճէտէ պէնի միւթէէսսիր իթտի. պու կիւնտէն իթիպարէն անընն գըզը՝ պէնիմ իչին քեաֆֆէյի գատընըլար իչինտէ մուգատտէս տիր։

Ժագ Կօվէն՝ իչպու խալիսանէ իֆատէ հագգընա պէյանը թէչէքքիւր իթմէք իւզրէ, տօսթունընն էլինի սըգտը, վէ պատէհու Բառլընն թալէպի իւզէրինէ, միւթէվէֆֆիէնին սոն տագըդալարընը պէրթաֆսիլ նագլ իթտի։

— Պիչարէ գատըն, — տէյի տէվամ իթտի Ժագ, — կիճէ վագթը սոն տէֆա պայըլտըղընտան, խայրխահ մատամ Բէքէն գաբուտը չալտը... Տէրհալ եանընա կիտիպ, պաղը մուալիճէլէր իլէ քէնտիսինի այտրմ, լաքին վիճուտ՝ էլէմ ու քեատերլէրտէն թէմամիյլէ խարապ օլմուշ օլտուղընտան, եաշամասընա իւմիտ գալմասըղընը՝ պաղը թանզիմաթը ֆէնենիէ իլէ անլատրմ։ Եիւրէկի՝ սայքի ինճէ պիր իրլիք իլէ պաղը օլտուղընտան, եաշամասը իչին միւճիզէլէր լազըմ իսի։ Թէմամ սէքիզ կիւն, պիչարէյի պագան թապիպ իլէ պէն, եաղընը թիւքէնմիշ օլմասը սէպէպիյլէ սէօնմէք իւզրէ պուլունան լամպայը էէնիտէն ճանլանտըրմագ իչին, էլատէն կէլէնի եարտրգ, լաքին պիթիւն սայ ու ղայրէթլէրիմիզ պօշա կիթտի, վէ պու տէֆա տախի ֆէնոը թըպպ՝ մաղլուպ օլտուղընը իդրարէ մէճպուր օլտու։

Ժագ Կօվէն՝ պու սէօզլէրի նէվիմա թէէսսիւֆլէ պէյան իթտի։

Մէրգումըն՝ ֆէնոի թըպպը էէնի էէնի քէշֆլէրինէ էմնիյէթի օլտուղը կիպի, պու ճիհէթէ պիզզաթ տախի ֆէվգէլատէ չալըշմասըյա պէրապէր, օլ պապատէքի էմնիյէթի ճահիլանէ օլմայրպ, նիչէ ալիմ վէ հաղրդ թապիպլէր միսիլու, ֆէնոի մէղքիւր՝ իւլում վէ ֆինունը ինանիլմէյէն օլմասընա մէպնի, սէմէրէլէրի՝ քէնտիսի իչին տէ չիւպէ վէ թէրէտտիւատէն խալի տէյիլ իսի։

— Նիհայէթ, զէվալը գատընճըղալ, — տէյի տէվամ իթտի Ժագ Կօվէն, —պիր գաչ սաաթ էվվէլ, պիլա իզտիրապ, մում կիպի սէօնտիւ։

Բառլ.— Էյ պէտպախթ գըզը նէ՞ եարաը։

— Շայեանը հայրէթ պիր սօուգ գանլըլըգ վէ ճէսարէթլէ տավրանտը... անճագ պու զահիրի սիւքիւնէթի պէնի տիւչարը էնտիչէ խոյօր... մէյհուսիյէթի բէք տէհշէթլի օլմալը սրը... պէնճէ աղլասա, սըզլասա, տահա էյի տիր։

— Տիմէք պու պիչարէ՝ էպէվիյնինտէն, ագրապատան մահրում օլտուղը ճիհէթլէ, պու ալէմտէ ՊԻՐԷՅ գալտը։

Պատէհու Բառլ, պիր խայլի միւտէթ սիւքիւթ իւզրէ տուրուպ, էլէմպախչ թէֆէքքիւրաթա տալտրգտան սոնրա,

—Շիմտի պու զէվալլընը հալի նէ՞ օլաճագ սրը, տէտի։

Պու արա գաբունը չանը չալընմազէ, իլքի կէնճլէրին միւքեալէմէսի տուրտու, վէ գաբու աչըլպ, մատամ Բէքէն իչէրի կիրէրէք, ճէնազէ ալայը մէմուրընը կէլմէզ օլտուղընը պիլտիրտի։

(Ցեվամի)